

Секція. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ, ГІГІЄНИ ПРОДУКТІВ ТВАРИННИЦТВА ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ

УДК: 613:614.87(477.74)

БАДЗЮК К.Д., магістрантка

Науковий керівник – **ЛЯСОТА В.П.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.fsd@btsau.ua

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК, ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЗА ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Анотація. Обґрунтовано та експериментально доведено доцільність постійного проведення дослідження безпечності та якості продукції птахівництва (курей-несучок) за техногенного навантаження. Обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують наукову задачу, яка полягає у проведенні моніторингу рівня еколого-гігієнічної безпеки забруднення важкими металами в системі «грунт-вода-корми-продукція» в умовах птахівничих господарств, а також комплексне застосування фітодобавок курям-несучкам і їх вплив на гематологічні показники крові, обмін речовин, продуктивність, безпечність та якість продукції птахівництва.

Ключові слова: технологія, виробник, курей-несучок, сировина, безпека, якість, продукція харчовий продукт.

Забезпечення населення високоякісними продуктами рослинництва і тваринництва - одне з найважливіших завдань працівників аграрного сектору України, які вкладають величезну творчу енергію та значні кошти для максимального забезпечення населення молоком і молочними продуктами, продукцією свинарства та птахівництва [1, с. 2–4; 2, с. 3, 6; 3, с. 3, 5].

Як відомо, продукція птахівництва - це широкий асортимент високоцінних продуктів: м'ясо, яйця тощо, які є незамінними продуктами харчування людини.

Проте, м'ясо, яйця харчовий продукт, який за неналежних умов швидко псується. Тому важливим є не лише отримати значну кількість продукції, але необхідно також вміло і вчасно його доставити до споживача чи переробити на високоякісні продукти. [4, с. 1–4; 5, с. 2–5; 6, с. 1–5; 7, с. 2–6; 8, с. 2–6].

Метою роботи було: провести дослідження безпеки та якості продукції птахівництва (курей-несучок) за різних виробників.

Методи досліджень. Органолептичні, фізико-хімічні, мікроскопічні, біологічні, варіаційно-статистичні.

Результати досліджень. З'ясовано, що комплексне застосування курям-несучкам в період активної продуктивності (яйценосності) фітодобавок позитивно впливало на гематологічні показники, що підтверджується підвищенням кількості гемоглобіну крові від 10,3 до 15,1 % ($p < 0,05$), еритроцитів від 4,3 до 12,3 % ($p < 0,005$).

Встановлено, що застосування фітодобавок курям-несучкам в період інтенсивної несучості ефективно вплинула на нормалізацію метаболічних процесів, що підтверджується підвищенням активності трансаміназ сироватки крові АсАТ від 21,5 % до 24,2 % ($p < 0,05$), АлАТ від 14,05 до 22,7 % ($p < 0,05$).

Визначено, що комплексне застосування курям-несучкам в період активної яйцекладки фітодобавок позитивно вплинуло на морфологічну характеристику яєць, це підтверджується збільшенням їх маси від 1,8 % до 2,32 % ($p < 0,051$), жовтка від 2,5 до 7,1 % ($p < 0,05$) і яєчної шкарлупи від 5,1 % до 7,0 % ($p < 0,05$) відповідно. А також підвищенню їх продуктивності (яйценосності) від 9,1 % до – 9,5 %.

Експериментально доведено, що фізіологічний стан організму курей-несучок за впливу фітодобавок сприяє покращенню виходу передзабійної маси птиці, товарної категорії тушок від 17,0 до 21,0 % непатраних ($p < 0,05$) на 17,1 % напівпатраних та 19,4 % патраних.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Безпека харчування: сучасні проблеми: посібник-довідник. Укл.: Бабюк А.В., Макарова О.В., Рогозинський М.С. Чернівці: Книги-XXI, 2005. 454 с.
2. Бескупська О.В. Сертифікація та стандартизація підприємств харчової промисловості України як фактор підвищення її конкурентоспроможності. *Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту.* 2015. Ч. 1, № 11. С. 76–79.
3. Бергілевич О.М., Касянчук В.В. Теоретичне та експериментальне обґрунтування оцінки мікробіологічного ризику *Cronobacter spp. (Enterobacter sakazakii)*: монографія. Суми: Сумський державний університет, 2018. 308 с.
4. Закон України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" № 2042-VIII від 18.05. 2017.
5. Закон України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" №771/97 ВР (23.12.1997) та №191-У від 24.10.2002. В редакції Закону № 2042-VIII від 04.04. 2018.
6. Закон України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" № 2042-VIII від 18. 05. 2017.
7. National Advisory Committee on Microbiological Criteria for Foods/ NACMCF. us. Система аналізу небезпечних чинників та критичні точки контролю, 1992 NACMCF.
8. Codex Alimentarius documents: Codex Alinorm 03/13A Appendix II (at step 8 of the procedure) and SAC/RCP 1. 1969 (Rev. 3. 1997).

УДК 619:615.375:573.6:636.4

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ Є.В., магістрант

Науковий керівник – **ЛЯСОТА В.П.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.fsd@btsau.ua

ОЦІНЮВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ПРИРОДНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ, БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ЗА САРКОПТОЗУ СВИНЕЙ

Анотація. В умовах інтенсивного ведення свинарства, якому притаманний концентратний тип годівлі, мало змінюваний мікроклімат, дефіцит природної інсоляції, безвигульне утримання, гіпоксія особливу загрозу представляють шлунково-кишкові [1 с. 3, 5, 6;], респіраторні [2 с. 4, 5]; хвороби обміну речовин [3 с. 1, 4, 7], а також нашкірні захворювання, зокрема саркоптоз [4, с. 1–5 та 6–8]. Ці захворювання наносять значні збитки свинарським підприємствам, що виражаються в депресії росту і загибелі тварин, недоотриманні свинини та погіршенні безпечності та її якості [5 с. 3–7].

Необхідність підвищення резистентності молодняку свиней пояснюється незрілістю їхньої імунної системи, низьким неспецифічним імунітетом. Останнє спричиняється сукупністю факторів технологічного походження [6–10 с. 2–5]. Є два заходи підвищення резистентності молодняку свиней. Перший – забезпечення оптимальних умов мікроклімату та високого санітарного стану в приміщеннях для всіх виробничо-вікових груп. Другий – відбір для ремонту стада поросят з тих, що не перехворіли в колостральний період з симптомами шлунково-кишкових розладів.

Досліджень стосовно вивчення зв'язку між проявами зазначених захворювань та санітарно-гігієнічними умовами виконано недостатньо. Тому, з'ясування впливу абіо- та біотичних факторів на захворюваність свиней, дослідження безпечності та якості свинини є на часі.

Ключові слова: свинарство, технологія, виробник, збереженість, свинина, безпека, якість, продукція, харчовий продукт.

Метою роботи було: провести оцінювання показників природної резистентності, безпечності та якості продуктів забою за саркоптозу свиней.

Методи досліджень. Зоотехнічні, органолептичні, фізико-хімічні, мікроскопічні, біологічні, варіаційно-статистичні.

Результати досліджень. Як свідчать отримані дані, жива маса поросят контрольної групи 30-добового віку становила $7,03 \pm 0,20$ кг. У 60-добовому віці вона збільшилася у 2,9